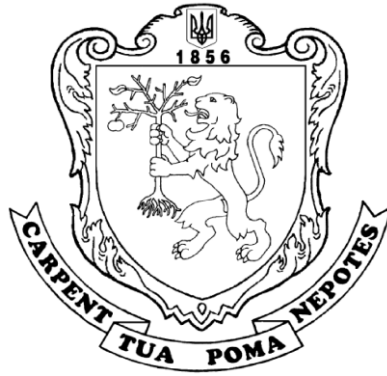

Міністерство освіти і науки України

Львівський національний університет природокористування

Факультет управління, економіки та права

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ
«СТРАХОВИЙ**

**ДИСЦИПЛІНИ
МЕНЕДЖМЕНТ»**

для здобувачів

освітнього ступеня Магістр зі

спеціальності

072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

ДУБЛЯНИ 2024

Назва дисципліни: Страховий менеджмент

Розробник: к.е.н., доцент, кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Грицина О.В.

Шифр та назва галузі знань, здобувачів ступеня Магістр:
07 «Управління та адміністрування» – 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»

Викладач дисципліни: Грицина Оксана Володимирівна, к.е.н., доцент кафедри
фінансів, банківської справа та страхування
e-mail: ogrytsynaa3@gmail.com

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справа та страхування

Протокол № 1 від 12.08.2024 р.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Страховий менеджмент - це галузь науки, яка вивчає принципи та методи управління страховою діяльністю з метою максимізації прибутку та мінімізації ризиків. Він об'єднує теоретичні знання з різних дисциплін, таких як актуарна наука, економіка, фінанси, право та менеджмент та застосовується на всіх етапах страхової діяльності, від розробки нових страхових продуктів до врегулювання страхових випадків. Страховий менеджмент є важливою складовою частиною страхової індустрії і відіграє ключову роль у забезпеченні її стійкості та ефективного функціонування.

Курс викладається у формі лекцій, практичних занять та самостійної роботи.
Підсумковий контроль – залік.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» є формування системи спеціальних знань та практичних навичок у галузі страхування, здобути глибокі знання з питань теорії створення та практичного застосування конкретних механізмів управління страхуванням, перестрахованням та формуванням, розміщенням страхових резервів та їх управлінням в діяльності страхових організацій.

Даний курс дозволить студентам: отримати розуміння механізму функціонування страхових компаній, формування та використання його страхових та фінансових ресурсів з метою оптимізації економічних результатів діяльності; вивчити теорії та практики діяльності підприємства, управління ним у конкурентному середовищі; сформувати вміння ефективно використовувати ресурсний і виробничо-господарський потенціал суб'єкта підприємництва.

У результаті вивчення дисципліни здобувач набуде компетентностей:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Спеціальні (фахові, предметні)	СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з

компетентності	<p>дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</p> <p>СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>
Програмні результати	<p>ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.</p> <p>ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.</p> <p>ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</p>

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ЗМІСТ)

- Тема 1. Зміст страхового менеджменту, його складові та завдання.
- Тема 2. Ресурсний потенціал, структура й органи управління страховою організацією.
- Тема 3. Стратегія управління страховою організацією.
- Тема 4. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі.
- Тема 5. Управління відбором ризиків на страхування.
- Тема 6. Врегулювання страхових претензій.
- Тема 7. Управління фінансовими результатами страхових компаній.
- Тема 8. Управління платоспроможністю страхових компаній.
- Тема 9. Управління фінансовою надійністю страхової компанії.
- Тема 10. Антикризове управління в страхових компаніях.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення дисципліни «Страховий менеджмент» відбувається у формі навчальних аудиторних занять, під час яких магістри отримують необхідні знання

(лекції, практичні заняття, консультації) та виконання самостійної роботи в позааудиторний час.

Вкладанні лекційного матеріалу відбувається у формі лекцій-бесід і лекцій-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дає змогу привернути увагу слухачів до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання, дискусія, тести, розв'язування задач та ситуаційних вправ.

Передбачено за необхідності проведення лекцій і практичних занять з використанням дистанційних методів навчання.

Самостійна робота передбачає виконання завдань практичного характеру, передбачених програмою курсу, що не завершені чи не можуть бути виконані в рамках аудиторних занять, самостійне вивчення окремих питань.

Магістри працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання, виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими індивідуально.

Магістри повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з «Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування» пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Магістри представляють опрацьований практичний матеріал (виконане завдання) з відповідної теми.

Організація навчального процесу передбачає дотримання вимог академічної доброчесності. Письмові роботи магістрів повинні відображати їх власні міркування, результати здійснених ними досліджень. Порушеннями академічної доброчесності під час вивчення дисципліни вважаються: академічний плагіат, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі магістрів є підставою для її незарахування викладачем.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Зміст страхового менеджменту, його складові та завдання

1. Предмет і завдання дисципліни "Страховий менеджмент".
2. Особливості страхування як підприємницької діяльності в умовах глобальної економіки.
3. Інфраструктура страхового ринку України та особливості його

розвитку на сучасному етапі

Тема 2. Ресурсний потенціал, структура й органи управління страховою організацією

1. Склад і оцінка наявного ресурсного потенціалу страховика та ефективності його використання
2. Умови створення, реєстрації страхових компаній та організація управління ними
3. Особливості кадрового забезпечення страхових компаній та системи мотивації персоналу страховиків

Тема 3 Стратегія управління страховою організацією

1. Зміст, складові та система стратегічного управління страховою організацією.
2. Процес стратегічного планування в страховій компанії з урахуванням чинників зовнішнього економічного середовища.
3. Впровадження в діяльність українських страхових компаній управління на основі збалансованої системи показників.

1. Внутрішні бізнес-процеси як елемент стратегічного управління страховою компанією.

Тема 4. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі

1. Завдання, функції та особливості організації маркетингової діяльності в страховій компанії.
2. Система розробки та продажу страхових послуг.
3. Управління рекламною діяльністю страхової компанії.
4. Управління відносинами страховика зі страховими посередниками.
5. Bancainssurance як специфічний канал реалізації страхових послуг.
6. Специфічні підходи до реалізації страхових послуг.

Тема 5. Управління відбором ризиків на страхування

1. Поняття ризиків в страхуванні та їх класифікація.
2. Оцінка ризиків при прийнятті їх на страхування (андеррайтинг).
3. Основи і організація актуарних розрахунків, основні показники.
4. Укладення страхових договорів та контроль за їх виконанням.

Тема 6. Врегулювання страхових претензій

1. Служба врегулювання претензій, її завдання та місце в страховій компанії.
2. Спеціальні види врегулювання страхових претензій.

Тема 7. Управління фінансовими результатами страхових компаній

1. Склад доходів і витрат страхової компанії.
2. Управління формуванням прибутку страхової компанії.
3. Використання методу "директ-костинг" для управління фінансовими результатами страхової компанії.

Тема 8. Управління платоспроможністю страхових компаній

1. Платоспроможність страхової компанії та вимоги до її забезпечення в Україні і країнах ЄС.
2. Управління активами як засіб підтримки платоспроможності страхової компанії.

3. Впровадження в діяльність українських страховиків нових підходів до управління платоспроможністю.

Тема 9. Управління фінансовою надійністю страхової компанії

1. Визначення фінансової надійності страхової компанії та фактори, що її забезпечують.
2. Управління страховим портфелем страхової компанії.
3. Управління формуванням і розміщенням . страхових резервів.
4. Управління розміщенням страхових резервів.
5. Управління перестраховими операціями.

Тема 10. Антикризове управління в страхових компаніях

1. Сутність, причини і наслідки фінансової кризи в страховій компанії.
2. Процес реорганізації, санації і ліквідації страхової компанії.
3. Державний контроль за платоспроможністю страхової компанії, засоби впливу і реагування на фінансові порушення страховиків.
4. Організація антикризового управління в страхових компаніях.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Для перевірки рівня засвоєння магістром матеріалу з наведеної дисципліни та сформованості в нього компетентностей застосовується комплекс методів контролю:

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне).
2. Перевірка виконаних в аудиторії та поза аудиторією робіт (підготовлених відповідей, виконання практичної роботи).

Контроль здійснюється з дотриманням принципів: індивідуальний характер перевірки та оцінювання знань, систематичність, об'єктивність, умотивованість оцінок, вимогливість, єдність вимог.

Види контролю: поточний контроль, семестрова атестація, залік.

Результати навчальної діяльності оцінюються за 100-бальною шкалою. Залік виставляється за умови отримання 60 і більше балів як результату підсумку балів за засвоєння окремих тем дисципліни:

Поточне тестування та самостійна робота (разом 100 балів)										Сума
«Страховий менеджмент»										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100
11	11	11	11	11	11	11	11	6	6	

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

В умовах дистанційного навчання поточний і підсумковий контроль здійснюється з використанням інтернет-технологій різними шляхами комунікацій (зокрема, Zoom, Google Meet, Moodle).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Аранчій В. І., Остапенко О. М., Остапенко Т. М.. Страховий менеджмент: навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2018. 252 с.
2. Ненно І. М. Страховий менеджмент : навч. посіб. Харків : Бурун Книга, 2011. 223 с.
3. Плиса В. Й. Страховий менеджмент : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. 377 с.
4. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 р. № 85/96-вр, редакція від 01 січня 2017 р. URL: : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/85/96> (дата звернення 01.04.2020).
5. Слободянюк Н.О. Страховий менеджмент: конспект лекцій. Кривий Ріг, 2016. 165 с.

Допоміжна

6. Сокиринська І. Г., Журавльова Т.О., Аберніхіна І.Г.. Страховий менеджмент: навч. посіб. Дніпропетровськ: Пороги, 2016. 301с.
7. Страховий менеджмент: підручник / Осадець С.С. та ін.; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. С.С. Осадця. Київ: КНЕУ, 2011. 333 с.
8. Супрун А. А., Супрун Н. В. Страховий менеджмент : навч. посіб. Львів : Магнолія2006, 2011. 301 с.
9. Шишпанова Н. О. Страховий менеджмент: опорний конспект лекцій. Миколаїв, 2017. 169 с.
10. Шірінян Л. В. Страховий менеджмент: конспект лекцій. Київ: НУХТ, 2014. 143 с

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки Львівського національного університету природокористування, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.
2. Електронні інформаційні ресурси в мережі Інтернет:
3. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського (каталоги): <http://nbuv.gov.ua/node/554>.
4. Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України: вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72
5. Львівська обласна наукова бібліотека: просп. Шевченка, 13; тел.74-02-26
6. Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ: вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41
7. Центральна міська бібліотека ім Лесі Українки: вул. Мулярська, 2а; тел.72-05-81.
8. Бібліотека Львівської комерційної академії (вул. Туган-Барановського, 10, тел 79-76-40).